

BOGODNJJA DANEGA.

Katolski cerkveni list.

№ 10.

V Četertik 7. Sušca.

1850.

Izlaganje Lavretanskih litanij.

(Dalje.)

Devica hvale vredna — za nas Boga prosi!

Hvaliti se pravi, krepost tistiga povzdigovati, kterimu čast gre. Zatorej kor vernih, potem ko je Božjo mater devico častljivo, t. j. češenja, časti in spoštevanja vredno imenoval, precej devico hvale vredno imenuje.

Pravične žene hvaliti, pa tudi krivične grajati, je svetim in posvetnim pisavcem lastno. Hvali se Judit, ker je s posebno vojskno zvižajo Holofernu, mogočnemu vojskovodju Asirskiga kralja, glavo odsekala, njegove vojskne trume v beg pognala, in svoje mesto Betuljo oblege sovražnikov rešila. Hvali se Ester, ktera je Asirskiga kralja Asvera potolažila, de je smertivni ukaz, ves Judovski narod po celim kraljestvu na en dan končati, preklinal. Hvali se mati sedem Makabejskih bratov, ktera je bila z modrostjo napolnjena, in je z žensko slabostjo moško serčnost združila, ter vsim svojim sinovam močno prigovarjala, umreti za božjo postavo. Hvali se Elizabeta, mati Janeza Kerstnika, ker je s svojim možem Caharijem pravična bila pred Bogom, in je živela po vsih zapovedih in postavah Gospodovih nesvarljivo. Luk. 1. Hvali se Ana, Fanelova hči, ktera je bila do 84. l. vdova, in ni sla od tempelna, in je s postam in molitvami noč in dan Bogu služila. Hvali se Samarijanka, ktera je Kristusa preroka spoznala, in ga mestnjanam oznanovala. Hvali se tista serčna žena v evangeliu, ktera je ravno takrat, ko so pismarji in farizeji Kristusa preklinjali, svoj glas zmed množice povzdignila, Kristusa jela hvaliti, in ma rekla: „Blagor telesu, ktero te je nosilo, in persam, ktere si sesal!“ Luk. 11. Hvali se s. Marija Magdalena, ker je z drugimi ženami Kristusa spremljevala, per umirajočim pričujoča bila, dišeče mazilo pripravila, ga v grobu iskala, vertnarja po njem vprašala, Gospoda spoznala, k apostelnam prišla, in jim oznanila, de je Gospod vstal; oni dvomijo, ona veruje.

Marija devica pa vse hvale vredne žene deleč preseže; proti Materi božji je njih vsih zlato le majhen pesik. Če so pravične žene hvale vredne

bile, kakošno hvalo je se le Marija zaslužila, ktera je tako sveta, de vse lepe čednosti drugih žen pred njeno svetostjo tako rekoč otemniijo, ktera ima toliko gnad, de solnce in zvezde komej toliko žarkov štejejo. Zares devica hvale vredna.

Ko je bila Judit z odsekano glavo Holofernovu v Betuljo nazaj prišla, ji je ljudstvo veselo naproti prispelo, in rekli so ji: „Blagoslovljena si ti hči od Gospoda, nar viksiga Boga, med vsimi ženami na zemlji. Ti si čast Jeruzalema, ti veselje Izraela, ti hvala našiga ljudstva.“ Jud. 13. 23. in 15. 10. Res lepa hvala! pa Marii gre brez primere veči hvala iz ust vsih ljudi, ker je celimu svetu blagoslov prinesla.

Torej ni čudo, de so kristjani v vsih stoletjih v njeno hvalo toliko lepiga in častivniga govorili in storili. To hvalo je presveta Devica v duhu pred vidila, ko je v svoji hvalni pesmi rekla: „Glej! odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi.“ Zakaj polna svetiga Duha je vedila, de bo tistiga rodila, kterimu gre hvala od vsih narodov.

To Devico hvale vredno vsi častimo in hvalimo; tudi izlaganje tih litanij bodi v pomnoženje njene hvale in časti. Naj se glasi in oznanuje hvala presvete Device iz vsih katolskih prižnic, po vsih katolskih cerkvah zlasti ob njenih godovih in praznikih. Zakaj nanjo oberne cerkev besede modrosti Božje, ko pravi: „Kdor mene najde, bo našel življenje, in prejel zveličanje od Gospoda.“ Prip. 8. 36.

O Marija! Devica hvale vredna, za nas Boga prosi! —

(Dalje sledi.)

Zaničevavec spovedi.

V nekim mestu na Francoskim se je eniga večera v neki gostivnici več mladih gospodov k večerni veselici snidlo. Potem, ko se je kri in serce od zlatiga vinca dobro ogrelo, je tudi jezik zgovorni postal. Pogovarjali, smejali in prepirali so se čez to in uno; na zadnje je govorica tudi na vero in verske prišla, kakor je per razujzdanih dobrovoljceih večidel navada, ki se posebno zoper tiste božje resnice vzdigujejo, ki njih vesti nar veči nepokoj delajo, in mnogoverstne vzroke in izgovore

išejo, de bi takošne resnice overgli, in takó svoj znotranji glas oglušili in červa skeleče vesti zamorili.

Ti mladi gospodje, ki se scer še niso ravno preveliko naučili, se manj pa poskusili, so bili večidel vsi ravno v tistih letih, ko marsikteri misli, de je modrejši, ko celi svet; si brusi jezik čez vse gosposke in njih nare'be, ter si upa, celi svet popraviti in preurediti. Bili so scer vsi katolske vere; od katolskih staršev rojeni in izrejeni, pa od slabih tovaršij in zapeljivih bukev zapeljani, so že zdavnej tisto visoko stopnjo sedanjiga prebrisanja dosegli, de so se čez s. vero, ki so se je od svojih staršev učili, kakor čez prazne babje kvante, in „farske sleparije“ smejali. Segli so tedaj tudi ta večer, od vina vroči, čez mašnike in s. vero (kakor se tudi med nami pogosto po kerčmah sliši), in so posebno čez s. spoved nalaš z nar veči prederznostjo in zaničevanjem govorili, de bi skrivni strah, ki so ga pred spovedjo še zmiram občutili, popolnoma zmagali, in so ta studenec, iz kteriga za grešni svet edino zdravilo in tolažba izvira, s svojim blatnim jezikom, kolikor mogli, kalili.

„Ta bi bila pač nar lepši šala — se na enkrat eden izmed njih oglesi — ako bi eden od nas kar iz norčije k spovedi šel in povedal, de na neumno spoved, ki se današnjimu prebrisanimu svetu več ne perleže, nič ne derži, in bi farja prav dobro razjezil.“ Drugi so mislili, de bi bila ta preveč vagana reč; mašnik bi ga utegnul po pravici dobro okregati, neumno praznovorno ljudstvo hudo z njim ravnati in gosposka ga clo zapreti. Nar prederzniši izmed njih pa pravi: „Koliko velja vadla, pa jez to opravim, cesar se vi babjeki bojite? Če vam je drago, toliko in toliko bokalov vina za en prav kratkočasen večer, in takrat vam bom na tanjko od te smešne spovedi vse dopovedal.“ Z rok so si dali in se potem razšli.

Drugi dan je bila ravno sabota, in kakor je vsih pridnih duhovnikov lepa navada, so se tudi duhovni tistiga mesta kmalo po večernicah vsak v svojo spovednico podali, čakati svojih ovčic, ki pridejo, v zakramentu pokore svojo vest očistit v vredno perpravo k pobožnimu sprejetju s. rešniga zakramenta. Ze zgodej so se tedaj k unimu prederznimu zaničevaven s. spovedi njegovi tovarši podali, na storjeno obljubo ga opomnit, in so rekli, de ga bojo sami v cerkev spremili in se prepričali, alibo res dano besedo dopolnil. Nasmejaj se je in še enkrat storjeno obljubo ponovil, ze naprej svoje zmage se radovaje. Na večer se podá v pogovorjeno cerkev in se brez dolgiga iskanja k nar bližni spovednici vstopi, zlo nevoljin, de je zavolj velikiga stevala spovedencov tako dolgo čakati mogel. Ko versta nanj pride, poklekne in je (kakor je potemsam celo spoved razodel) spovednika takole nagovoril: „Gospod! jaz nisim zato prišel, de bi se v resnici spovedal, temuč le, de bi storjeno vadlo dobil, če jim to, kar jaz in drugi prebrisani ljudje od neumne spovedi mislijo, v lice povem. Tako in tako se tedaj cela reč zaderži. Jaz se torej spovem, de sim storil ta in ta greh, ali tavzent drugih ljudi in tudi mašnikov ga tudi stori; jaz tedaj na to nič ne porajtam in se tudi nič ne kesam. Potlej sim se storil ta in uni greh, pa se tudi nič ne kesam in ne porajtam nič na to; in tako je še več družih vresnici dopernešenih, pa tudi samo zmisljenih grehov se spovedal, vedno perstavljuje, de se tavzent in tavzent drugih ljudi v enakih grehah živi in de tejeij navse to nič ne porajta. — Ko je spoved sklenil, je spovednik ves miren in prijazen takole začel: „Vi ste zdaj svoje storili, vadlo dobiti, in ste

se svojih grehov spovedali; zdaj pa na mene versta pride, de tudi jaz svoje opravim. Na vaš izgovor, de veliko tavzent ljudi, tudi mašnikov, v tem ali unim grehu živi, vas opomnim na besede Kristusove: cesta k pogubljenju je široka, prijetna, in veliko jih je, ki po njej hodijo; — steza k zveličanju je ozka, sterma, težavna, in le malo jih je izvoljenih! — Mašniki so tudi ljudje, grehu podverženi, kakor vsi drugi, — pa tudi njih čaka sodba, in še le ojustrejši sodba! — Sveto pismo tudi pravi: ravnajte se po njih besedah, pa ne po njih delih, če so hudobne. In zdaj, de vadlo dobite, se več, de mora spoved cela biti; t. j. treba je, de tudi zadostenje ali pokoro nase vzamete; tedaj vam za pokoro tole naložim: govorite skoz tri dni, vsaki dan trikrat, v jutro, v poldne, in na večer tebe besede: Prišla bo smert, pa jaz ne porajtam nič na to; — prišla bo sodba, pa jaz ne porajtam nič na to; — potem pride večnost, in v večnosti čaka grešnika pekel, pa jaz ne porajtam nič na to. Zanesem se, de bote kakor pošten mož svojim prijatlam ne le kar svojo spoved, ampak tudi moje besede povedali in tudi naloženo pokoro zvesto opravili; zakaj le potem je še le vadla prav za prav dobljena. Odpustim vas torej z blagodarom trojno ediniga Boga, v kteriga imenu ste bili nekđaj per s. kerstu v otroka božjiga posvečeni, de ne bo noben od okoli stoječih od vas kaj hudiga soditi in clo misliti zamogel, de ste mašnikove odveze ne vredni, ako bi vas brez znanja s. križa odpravil. — Na to mu da spovednik s. žegen, on pa je odstopil.

Ta poslednja toliko ljubeznjiva spovednikova opomba je neke posebne občutljeje v sercu tega nesrečniga človeka obudila, tako de je v tej dobi svojo neznano prederznost preklel in jo obžaloval. Ali grešna radovednost njegovih prijatlov, ki so ga že komej čakali, njih veselje in njih pohvala so rahli glas božjiga usmiljenja spet v njegovim sercu zadušile. — Z neko prevzetno zadovoljnostjo je še ta večer tim in še drugim prijatlam celo spoved natanjko dopovedal in potem terjaj, de naj vadlo plačajo. Tode skoraj vsi, takiga izida ne pričakovaje, so — čudno zares — še tudi terjali, de naj še poprej pokoro opravi, ker ta tudi k spovedi sliši. — „Če nič drugiga ne manjka, kakor to“, je smeje odgovoril, „naj bo: — mož beseda sim vam, de bom tudi to natanjko storil; vadla je tedaj na vsako vižo in ostane dobljena.“

Zares je začel precej prihodnji dan naložene besede naglo in brez vsiga premislika v jutro in v poldne izgovarjati, ali na večer so mu že neke nenavadne občutljeje v sercu zbudile. Drugi dan jih je zoper svojo voljo že bolj počasi izgovarjal; mislil si je pa, de si bo nepokoj zbudjene vesti z opravili dneva spet potolazil. Ko se je pa pozno zvečer zopet v posteljo vleči hotel, in ga je dana beseda zopet na njegovo sitno dolžnost opomnila, ga je toliko strah napadel, de je, komej sam sebe umevši, počasi ječal: „Prišla bo smert, pa jaz ne porajtam nič na to; — prišla bo sodba, pa jaz ne porajtam nič na to; — prišla bo večnost — v večnosti čaka grešnika pekel“ — — tukej je od straha obstal. Te grozne besede so mu serce in dušo pretresle; zbudile so mervto vero njegove perve mladosti, ki je v grobu grešne razuzdanosti spala, in strah je vidama tako narašal, de une besede: „ali jaz ne porajtam nič na to! nikakor ni mogel izreči. Spomnil se je, kako se je nekđaj z otročjo zaupljivostjo pred spanjem Bogu izročeval, kako ga pa zdaj misel na Boga s strahom in trepetam obdaja!

— Žal mu je bilo, de je s. spoved, ta tako lehkí pomoček zveličanja, ta nar svitlješi dokaz pregloboke ljubezni Kristusove, tako zaničljivo osramotil, de je s. zakrament iz gole prevzetnosti, zavolj pohvale svojih nevrednih tovaršev tako neznano ognjusil! — Spomnil se je tudi nedolžno razžaljeniga spovednika, s kakšno angeljsko mehkostjo, poterpežljivostjo in prijaznostjo je grozovitno zasramovanje in zaničevanje, sebi in Bogu storjeno, prenesel in k sklepu toliko grešne spovedi, scer milo zdihovaje, pa vonder poln ljubezni sveti žegen mu dal, de bi okoli stoječi od njega kaj hudiga ne mislili, in de bi se zamolčanje te pred Bogam scer gnjusne spovedi ne prelomilo, in de bi se trojno-edini Bog po svojim neskončnim usmiljenji po moči s. križa tega nesrečniga grešnika usmilil! — „O de bi tega nikoli ne bil storil,“ je zdaj od žalosti premagan zdihoval, „kako mirno bi moje serce bilo! — Le tri dni mi je, kakor Kristusov namestnik, tako hudo zasramovani mašnik odločil, de naj se še dalje smerti, sodbi in večnosti posmehujem, in potem morebiti sam — umerjem! — Ali niso ti morebiti zadnji žarki božje milosti bili, ki je moja v grešni noči spijočo vest budila? in ali ni morebiti Bog sklenil, če tudi ta nebeški glas terdovratno zaničujem, še danes ali juter v mojih grehah pred sodbo me poklicati? — O Bog neskončniga usmiljenja! o Bog mojiga serca! —“ tako je zdaj klical in na kolena se vergel, zakaj božja ljubezen je solze njegoviga objokaniga serca milostno sprejela in se njega usmiliti sklenila — „o Bog mojiga serca, usmili se mene v globokim breznu moje pregrešnosti! daj mi še juterni dan doživeti, de se vse svoje hudobije in slepote spovem, jo obžalujem in se spokorim! — Potim stori z mojim življenjem po svoji sveti volji; ali dokler bom živ, ne bom nikdar nehal, vsim ljudem pripovedovati svoje nevrednosti in tvoje milosti!“

Zgodej v jutro na tretji dan, ko je v serčni molitvi Boga za luč in razsvetljenje prosil in svojo vest skerbno si sprašal, je hitel kakor objokani in spokorni grešnik nazaj k ravno tistimu spovedniku, kteriga je poprej po nedolžnim tako hudo razžalil. — S solzami in veliko žalostjo mu je grešni stan svoje duše razodel in ga prosil, mu pomagati, de bi se čisto in vredno spovedal in z Bogam se spravil. Pobožni spovednik mu z veseljem svojo roko poda in mu ljubeznjivo v očišenji njegoviga serca pomaga in opomina, nikdar ne pozabiti neskončne milosti božje, ki je njegovo v strastih in pregrehah tega sveta oterpnjeno serce brez vsiga njegoviga zaslužnja tako čudno zopet k življenju obudila! — Kakor s. dolžnost mu je naložil, vse dano pohujšanje pomoči poravnati in se vsake tovaršije z neverci in sovražniki Jezusa Kristusa za vselej ogibati. — Ta je pa tudi storil, kar je obljubil in je več svojih poprejšnjih tovaršev k spreobrnjenju življenja nagovoril in si je vse svoje dni perzadeval, z veliko gorečnostjo v delih s. vere poprejšnje zamude in dano pohujšanje popraviti. Pogosto je potem z vsimi okolšinami pripovedoval, kako se je njegovo spreobrnjenje zgodilo, in tako je bila po njegovih lastnih besedah zgodba od njegove spovedi popisana. Pravil je pa zato, de bi ta čudna dogodba posebno mladim ljudem v svarjenje in prid bila; pravil je pa tudi vselej z vidno hvaležnostjo do Boga, kteri se je v svoji neskončni milosti ravno tega božjiga ropa poslužil, s kterim je on zakrament pokore omadežval, ga na pravo pot nazaj perpeljati, in ga je ravno v tisti dobi s svojo gnado obiskal, ko je nje nar nevredniši bil.

Hvali in poveljučuj tudi ti, pobožni bravec! neskončno usmiljeniga Boga; — saj ti ga nikoli ne žali, marveč prosi ga vsaki dan v serčnih molitvicah za odpusenje vsih grehov, s kterimi ga slepi grešniki po celim svetu žalijo; — pristopilepi bratovšini od Marijniga serca, naj bi ona, ki je perbežalše vsih grešnikov, pred tronam svojiga Sina jim gnado spreobrnjenja sprosila; po tem ne boš le kar obilnih odpustkov deležin, ti bratovšini podeljenih, ampak boš tudi deležin pobožne molitve od tavžent in tavžent udov te družbe in vsih darov s. maše, ki se vsako leto za njene žive in mertve ude opravljajo *). Uči se pa tudi iz te pergodbe, bukev in ljudi, ki Boga zaničujejo, se skerbno ogibati, de sam v veri ne opešaš; zakaj kdor misli, de stoji, naj gleda, de ne pade. 1. Kor. 10, 12. K—.

Cerkveno neduhovsko petje.

V človeški natori je, vesele, žalostne in drugačne občutljeje s primernim glasam na znanje dajati: zatorej je pa petje tako staro kot človeški rod. Petje izvira iz občutljejev, in njegova moč nad ljudmi, posebno neomikanimi, ženstvani in mladostjo je velika. Ono se po svojim notrajnim zapopadku in duhu deliti zamore v posvetno in pobožno, pobožno pa v cerkveno duhovsko in neduhovsko petje; od poslednjiga naj nam bo pripušeno, kej več govoriti.

Perva zapoved naše s. vere veli: Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje pameti in iz vse svoje moči. — Prava božja služba ne more tedej občutljejev, pa tudi petja, ktero je tako rekoc občutljivsko cvetje, v nemar pustiti, temue ga mora v svojo službo vzeti, poravnati, očistiti, s svojim duham navdati in posvetiti, de po opomnjenji zapovedi svoj visoki namen doseže. Ze v stari zavezi najdemo petje pri božji službi, in kralja Davida psalmi so in ostanejo nedosegljiv zgled praviga pobožniga petja in neusahljiv studence najlepših občutljejev. Tudi naš Zveličar ni petja zaverjel, temue je sam po zadnji večerji (Mat. 26, 30. Mark. 14, 26.), preden je britki pot terpljenja nastopil, zahvaljno pesem z učenci zapel. Ravno tako so ga aposteljni priporočevali (1. Kor. 14, 15 — 26. Efež. 5, 19. Kol. 3, 16.), in pri prvih kristjanih je bilo poglaviten del božje službe. Od nekđaj je s. mati kat. cerkev petje v svoji skerbi imela, in perve zvezde keršanske učnosti in svetosti, kakor s. Bazili, Ambrož, Gregor in še drugi so si veliko zanj prizadevali. Ko so v srednjim veku vse vednosti in umetnosti in tudi petje svoje sedanje sedeže zapustile bile, jim je s. mati kat. cerkev božje veže in tihe samostane odperla, kjer so se pod njeno sveto obrambo ohranile in našim časam izročile. De je petje k razširu vere in omike veliko pripomoglo, ne bo nihče tajil, kterimu koli je njegova čudopolna moč nad divjaki znana. Ktero visoko stopnjo pa je petje v poslednjih časih posebno po prizadevanji nekterih papežev doseglo, vsak, le nekoliko v zgodovini znajden, ve.

Ono pa tudi zasluži vso to veliko skerb: petje namreč podučuje brez vse sile nevedne in sirove, tolazi žalostne in obupne, meci sovražne in divje serca, čisti človeka težkih posvetnih skerbi, ga vabi z milim glasom k pokori in povzdigne v molitvi na perutih domišljivosti na tiste navdsvetne višave, kjer vživa rajske sladkosti in se polni s terdnimi sklepi,

*) Glej molitevke bukvice od serca Marijniga str. 42—44.

se prihodnjic na vso moč grehu v bran postaviti: dalje daje besedam pridigarja veči moč, tolmači visoke skrivnosti vere, ktere se na altarji dopolnujejo in ktere se sicer verovati morajo, vunder pa tudi v duhu nekoliko uganiti dajo, in jih obdaja z nekako častitljivo obleko i. t. d.: sploh pa podeluje kat. božji službi tisto vnanjo lepoto in blisobo, kterih krivoverci toliko in tako težko pogrešajo. Tako postavim je se vseskozi petje pri gerški cerkvi na tistim mestu, na kterim je čas njene ločitve od Rima bilo, in njeno otožno enoglasno: „Gospodine pomiluj, pomiluj!“ obudi v naših sereih gorečo željo, de bi Najmilostivši te naše brate pomiloval, in jih z rimskim središem, kjer je vse življenje, zediniti blagovolil. Pa gotovo tudi zato zasluži naša s. cerkev imé veseljne, ker ona vse človekove moči prevzame, nobene ne zatira, vse enako živi, redi in obdeluje, in človeka, de se tih besedi poslužim, „unitis viribus,“ z zjedinjenimi močmi k Bogu povzdiguje. De pa cerkveno duhovsko petje le v maternim jeziku popolno svoj namen doseči more, vsak sprevidi.

Ker pa petje iz občutljejev izhaja in se zopet nanje opira, in ker občutljeji tudi hudobni biti zamorejo, vsak spozna, de se znajde tudi hudobno petje, in de Šilerjev izrek: „Kjerkoli se poje, je dobro biti“, ni skozi in skozi resničen. Gerdiga petja nas vari Bog! Pa tudi posvetno petje se ne sme v cerkveno mešati. Skušnja uči, de je posvetni duh večidel bolj ali menj božjemu nasproten. Če se posveten duh v cerkvene petje vrine, zbeži sveta pobožnost, občutljeji se zmilinčijo in spridijo, in iz njih se rodi nečimernao in pregrešno obnašanje. Ne samo mlačnim učenicam in duhovnim in pa slabim postavam se mora popačenost ljudi pripisovati, ampak tudi nekteri pevci in orglači so po svoji moči k nji pripomogli. Brez pevskega poklica si zmišljujejo nove pesmi, prenasajo napeve zanje iz drugih posvetnih pesem, in so v nekterih farah ljudi tako razvadili, de jim orglajoči nič več ne dopade, če noče ali ne zna v cerkvi plesavske, polke in druge na poskok delati. Pa tudi vedno spreminjevanje pesem je božji službi škodljivo, ker obrača preveč pazljivost nase in lahkomišljenost redi, ktera je ena izmed poglavitnih pregreh sedanjiga časa. Take in enake razvade so že dolgo učenim orglavec in pobožnim dušam tern v ušesih bile. De jim pa v okom pridemo, je posebno potreba, de pobožne napeve in pesmi namesto slabih postavimo. Naj boljši in lepši so pa brez dvombe na celim Slovenskim po gospod zakristanu Riharji z napevi previdene pesmi gospod fajmoštra Potočnika. Ne samo de pesnik v tej versti nima sebi enačiga, ampak tudi napevi so tako izverstni, de se prehvaliti ne morejo, in slovenskimu duhu tako primerni, de jih pastirji in pastarice, če jih dva-trikrat slišijo, že dobro in tako veselo na spasnikih prepevajo, de griči in doline od njih doné. Tudi naš prevzvišeni škof so jih z lastno besedo priporočili. Njihova želja pa nam mora povelje biti, ker so škofje hišniki, ktere je Gospod postavil nad svojo družino, in od nekdej je bila skerb za petje od cerkve škofam izročena. Prav bi bilo, ako bi si vsaka farna cerkev saj en iztisek omislila, ter ga svojim pevcam v porabo prepustila. Ravno tako bi bilo tudi želiti, de bi se te pesmi s privoljenjem višjih pastirjev po vsih slovenskih škofijah vpeljale, in de bi tako naša edinost saj kaka mala podoba bila tiste veličastne edinosti, ktera v Jezusovi cerkvi kraljuje od kraja do konca sveta.

Post je pripomoček presveto rešnje Teló vredno prejeti.

Vsak katolški kristjan je pod smertnim graham zavezan ob velikonočnim času presveto rešnje Telo v redno prejeti. Sveta Cerkev na ravnost pravi: „vredno prejeti.“ Ko bi se kdo tej zapovedi svojoglavno ne podvergel, je iz matere katolške Cerkve pahujen, ni več njen ud; in ko bi neskesán umerl, bi ne smel po šegi svete Cerkve v blagoslovljeno (žegnano) zemljo pokopan biti. De bi se pa k tako visoki skrivnosti zamogli prav pripraviti, sv. Cerkev štiridesetdnevski post svojim vérnim napové. Sv. Avguštin pravi: „De bi bolj vredno zamogli prejeti zakrament zveličanja, se k temu z zveličavnim postam pripravljamo.“ Sv. Leon papež pa piše: „Ker duh pogube ob nobenim času Jezusovih udov tako močno ne naletuje, kakor ta čas, ko imajo svete skrivnosti obhajati (svete zakramente prejemati), za to je zapoved sv. Duha keršanskimu ljudstvu prav primerno ukazala, de naj se skoz 40 dni s spokornim zatajevanjem k velikonočnimu obhajanju pripravljajo.“

Razgled po keršanskim svetu.

Ljubljana. Kakor je bilo po ukazu ministra notranjih opravk po drugih deželah avstrijskiga cesarstva v pondelj 4. marca slovesno cerkveno praznovanje v spomin ta dan lani od Cesarja avstrijskim narodom podeljene vstave, takó je bila tudi v Ljubljani velika maša, ki so jo škof péli in poslednjič tudi zahvalna pesem. Z zahvalno pesmijo so sklenili gotovo ta dan tudi vsi Avstrijanci živo prošnjo, de bi od Cesarja podeljena vstava v vsih rečéh kmalo izpeljana bila, in de bi vživali kmalo sad vstavniga življenja v močni in svobodni Avstrii.

Gospod Kajetan Hueber, poslednjič kaplan v Mengši, zdej vojni kaplan na Laškim, je dobil od Cesarja unidan sreberni častni križ za duhovne zasluge.

„Südslav. Zeitung“ pové po „Večernim listu“, de v Pragi na Hračinu prebiva 9 Jezovitarjev, in de mašujejo. — Joj, joj! kaj bo zdaj?

Poljsko. Že poprej je bila v Poznanju založena katolška bukvarna. Take novice se tudi iz Krakoviga slišijo; v kratkim pride na svitlo: „Prazniško branje za ljudstvo; cerkvene zgodbe Poljske; shodni govori Skorokovskiga; album pesnikov keršanskih tega stoletja. — Bog vnemi še na Slovenskim kej!

Turško. Turško cesarstvo šteje 36.211.000 duš. V evropejski Turcii jih je 15.511.000, v azijski pa 20.700.000. Med poslednjimi je 3.000.000 kristjanov.

Monakovo. Oznanovavci nove vere, ki so se doslej po Nemškem šopirili, so si, kakor je čuti, le puhlo slavo in to le za kratik čas pridobili, ker večidel so potihnili in zdi se, ko de bi seme njih vnetih govorov vunder na nobene terdne tla padlo ne bilo. Ronge je že davno iz Šveinfurta zginil, kjer je želel si bogato družico, ktero je poprej v veri bil premotil, dobiti, kar mu je pa spodletelo. Pravijo, de zdej neki v Parizu žaluje in se tolaži. Kakor njemu, se tudi njegovim misijonarjem, ki so semtertje po Nemcii iskali svoje sanjarije zatrositi in zaploditi, nič kaj po volji ne godi. Bierdimpfel se je v Bambergu ponašal za razšir nove vere, pa svetovali so mu, se iz njih srede pobrati, sicer se mu zna kej prigoditi. Ravno tako tudi Šoll v Wunsiedlu in Redwicu ni nič opravil. Tudi njih učenci so se po večim razkropili in te, ki so se jim bili pridružili, je pervabila le radovednost in novost, mikala jih je priročnost, tako brez vse težavnosti svojo vest vpokojiti in v pregrešno spanje zazibati, ter se „pri močnim ólu in tobak duhté“ z Bogam in z vsim, kar vestnost veléva, tako lahko pobotati.